

JAARTHEMA
GKv LEERDAM
2022-2023

Alle
AANDACHT VOOR
Jezus Christus

Aandacht

We leven in een tijd waarin alles snel gaat en gericht is op prestatie en optimale ontwikkeling. Dat geeft grote voordelen. Vanaf de geboorte van een kind wordt de ontwikkeling nauwlettend in de gaten gehouden. Wijkt een kind te veel af van het gemiddelde, dan kan goede zorg worden geboden. Op de basisschool wordt een kind vanaf groep 1 bij het werken gevolgd, vanaf groep 3 met Cito-toetsen. Als een kind ergens op uitvalt, kan in een vroeg stadium begeleiding worden gegeven en verder onderzoek worden gedaan.

Van jongs af aan leren we om te gaan met computers en tablets, social media en internet. In deze digitale wereld volgen ontwikkelingen elkaar snel op, kinderen leren al vroeg flexibel te zijn. Ook volwassenen profiteren van de mogelijkheden die ons digitale tijdperk biedt. Even facetimen met de kleinkinderen gaat nou eenmaal sneller dan een ansichtkaart.

We krijgen iedere dag grote hoeveelheden informatie te verwerken. Het computerscherm is vast onderdeel van ons leven. Kinderen brengen veel tijd door op de tablet of telefoon van papa en mamma - tot ze er zelf één krijgen.

We zijn ook meer gaan werken. Uit cijfers van het CBS blijkt dat met name in jonge gezinnen de 'anderhalfverdieners' zijn toegenomen, gemiddeld wordt er 60 uur per week gewerkt in het gezin! Daarbij komen sport, muzieklessen, familiebanden, vriendschappen, eventueel een kerkelijke gemeente. De druk is groot, plannen is noodzakelijk.

De keerzijde van deze levensstijl is dat het moeilijk is om geconcentreerd aandacht op te brengen voor iets. Onze aandacht is versnipperd over heel veel taken, rollen en verantwoordelijkheden. De afbakening van onze agenda bepaalt waar we op dat moment aandacht voor hebben. Op ons werk beantwoorden we onze mails zo snel mogelijk, want anders raak je achter. Zitten we in de auto voor ons werk, zetten we de radio aan. Hebben we tijd met onze kinderen, dan investeren we in onze band met hen. Zitten we zondag in de kerk, dan hebben we aandacht voor God.

Voor velen is het niet goed op te brengen: de versnipperde aandacht, de druk van de snelheid en het presteren. We zoeken daarom naar manieren om geluk te ervaren in de hectiek van ons leven. Geluk – dat is maakbaar, heeft te maken met speciale gebeurtenissen en met bijzondere ervaringen. Geluk, dat moet je afdwingen².

En dus rijden op een racefiets een berg op om geld in te zamelen. Boeken we een vakantie naar Peru voor een mooie ervaring. Zoeken we een coach die ons verder moet helpen in de zoektocht naar geluk.

Gaan we met vrienden naar een escaperoom of een pretpark voor een adrenaline-kick. Maar alle vormen van gelukszoekerie brengen een nieuwe gejaagdheid met zich mee.

Want je moet geluk ervaren. "We zijn iets van het goede leven kwijtgeraakt. We hebben de aandacht verloren: om te genieten van deze wereld en van elkaar.

We zijn een attitude kwijt van leven uit dankbaarheid, verbondenheid en vertrouwen. En misschien draven we daarom wel zo paniekerig door."³

Dankbaarheid, verbondenheid en vertrouwen. Het zijn ingrediënten voor een hart vol vrede, die je bij uitstek in de kerk zou moeten kunnen vinden. Maar ook christenen rennen zichzelf voorbij, hebben het druk, vinden echte aandacht moeilijk op te brengen. De 'huiselijke eredienst' staat hierdoor onder druk. Bijbellezen en het geloofsgesprek moeten worden ingepland tussen het toetje en de volgende sportles. Wie voor het slapen gaan wil bidden of uit de Bijbel wil lezen, merkt dat de energiereserve (en dus de aandacht) al lang op is. Ook in de kringen is het een uitdaging om echt tijd voor elkaar te nemen en naar elkaar te luisteren.

Niet voor niets klinken er steeds meer pleidooien voor *vertraging*. Meer tijd nemen voor gesprekken, voor nadenken, voor contact. Meer tijd nemen om te luisteren, te overdenken, te twijfelen. Meer tijd nemen voor 'van hart tot hart', zodat er echte verbinding kan ontstaan. Meer stilstaan bij wat je krijgt in het heden, dan jagen naar wat er in de toekomst ligt. Oefenen in aandacht.

Het komende seizoen willen we dat gaan doen. Ons oefenen in aandacht. Allereerst aandacht voor onze Heer Jezus Christus. *Hij is het hoofd van het lichaam, de kerk* (Kol. 1:18). Aandacht begint met je hoofd, werkt door naar je lijf en je hart. Zo beginnen wij met ons Hoofd, zodat Hij het lichaam kan vervullen met zijn vrede. Daarnaast oefenen we in de aandacht voor elkaar. Met name de kringen zijn oefenplekken in aandacht. Maar dan niet alleen aandacht voor elkaars wel en wee – en wat is dat belangrijk! Ook aandacht voor elkaars band met de Heer. Hoe sta jij in je geloof? Wat is voor jou belangrijk, heilig? Waar zit jouw twijfel? Door te oefenen in het geloofsgesprek kunnen we leren van de Geest van God, die aan ieder van ons wordt gegeven, aan ieder op een andere manier. Door aandacht te hebben voor elkaars geloofsleven, bouwt de Geest ons op.

Dat doen we aan de hand van de brief aan de Kolossenzen. Want daar vind je allerlei aanwijzingen hoe je echte aandacht kunt hebben voor jouw Heer én voor je broers en zussen in Christus, gemeenteleden in de gemeenschap rond de ene Heer.

1 Zie: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/22/meer-grote-minder-kleine-anderhalfverdieners>

2 Zie: Maarten Verkerk, Ultiem genieten, in: Onderweg, nummer 14, jaargang 5, 6 juli 2019. p. 6-9.

3 Aldus Wouter Beekers in: 'Vertraging is de weg vooruit'. Zie: <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/07/05/vertraging-is-de-weg-vooruit-a3966278>

Opzet

In het jaarthema gaan we met aandacht genieten van de brief van Paulus aan de Kolossenzen. Iedere maand staat een thema centraal waar onze aandacht naar wordt getrokken. Dat thema wordt uitgewerkt aan de hand van een gedeelte van de brief van Paulus aan de christenen in Kolosse.

Op een zondag wordt dit bijbelgedeelte uitgewerkt in een themadienst, in de liederen, gebeden en de verkondiging. Daarna kan in de kringen aan de hand van het boekje verder worden gesproken. Dit boekje is zowel digitaal als in een papieren versie beschikbaar. De PDF kan worden aangevraagd bij ds. Wim Schaaïj (predikant.gkvl@gmail.com).

De verschillende linkjes in dit boekje kunnen ook via de website worden geopend, zie www.gkvl.org.

Ik heb ervoor gekozen om niet naar allerlei wetenschappelijke bronnen te verwijzen in dit boekje. Deze neiging is wel groot, om zo gewetensvol mogelijk verantwoording af te leggen van keuzes en informatie. Maar het komt de leesbaarheid van de tekst niet ten goede. Dit boekje is ook niet bedoeld als wetenschappelijke publicatie, maar als praktisch hulpmiddel om het geloofsgesprek in de gemeente en in de kringen op gang te brengen.

De Nieuwe BijbelVertaling (NBV) is als uitgangspunt genomen. Als ik daarvan afwijk, vermeld ik welke vertaling is gebruikt. HSV is de Herziene StatenVertaling, BGT is de Bijbel in Gewone Taal.

Gebruik op de kringen

Het is belangrijk om het nadenken en genieten van Gods Woord niet uit te spelen tegen de onderlinge contacten en gezelligheid. Beide zijn belangrijk om te kunnen groeien in het geloof en de gemeenschap rond Jezus Christus. Waar alleen maar uit de Bijbel wordt gelezen, krijgt het onderlinge contact snel te weinig aandacht. Waar alleen maar gezelligheid is, blijft de kring een ontmoetingsgroep, zonder de extra verdieping door de Geest.

Begin daarom iedere ontmoeting met een kort rondje wel en wee. Wat hierin gedeeld wordt, kan meteen in gebed bij God worden gebracht, of worden meegenomen in het gebed aan het einde van de kringontmoeting. Na het delen van wel en wee, kan dit boekje worden gebruikt.

Iedere maand begint met een *inleiding*, waarin het onderwerp van de maand wordt aangestipt. Deze inleiding kan thuis worden gelezen als voorbereiding, of gezamenlijk worden gelezen tijdens de kringontmoeting.

Daarna volg het *lezen* van een gedeelte uit de brief aan de Kolossenzen. Het bijbelgedeelte heb ik niet opgenomen in dit boekje. Hoe mooi is het als je als gemeenteleden samen uit je eigen Bijbel kunt lezen! Misschien zelfs uit verschillende vertalingen – dat helpt om nog beter te begrijpen wat Paulus bedoelt. Hierbij is het goed om te bedenken, dat de brief aan de Kolossenzen bedoeld was om te worden voorgelezen in de huisgroepen die samen de gemeente vormden. Lees de brief daarom hardop voor – zo was het door Paulus bedoeld.

In de *verdieping* wordt een aantal opmerkingen gemaakt die je helpen het gedeelte beter te begrijpen. Deze verdieping is verre van volledig, daarvoor heeft de Geest te veel moois in de brief gelegd. Uiteraard mag de verdieping worden aangevuld vanuit de kring, maar het is niet de bedoeling dat het gesprek blijft hangen in beschouwingen over het bijbelgedeelte. Je kunt ervoor kiezen om dit gedeelte hardop te lezen met elkaar, of een leespauze in te lassen. Ook zou het thuis al kunnen worden gelezen als voorbereidende bijbelstudie.

Daarna volgt een aantal *vragen om te bespreken*. Deze vragen zijn bedoeld om het geloofsgesprek op gang te brengen. Ze zijn een hulpmiddel hierbij, geen dwangbuis.

Belangrijk is dat het gesprek niet alleen maar gaat over het bijbelgedeelte in het algemeen, maar dat wordt doorgesproken over wat God ons wil vertellen. Wat wordt voor mij duidelijker, hoe schijnt het licht van Christus op mijn leven? En, in het kader van het jaarthema: hoe kan ik mijn aandacht nog beter richten op Jezus Christus en op de mensen om mij heen?

Tot slot worden er suggesties gedaan voor *werkvormen*. Dit kan van alles zijn, van tekenopdrachten, filmpjes tot praktische verwerkingsopdrachten. Bij enkele opdrachten is gebruik gemaakt van de website creatiefkindwerk.nl. Ook is veel materiaal gebruikt van de website opkijken.nl.

Het is belangrijk dat we met elkaar kunnen spreken in alle openheid en veiligheid. Dat vraagt om een 'oordeelvrije ruimte': we vellen niet een oordeel over elkaars geloof of uitspraken. We mogen elkaar wel bevragen in alle openheid, waarom je iets denkt, zegt of doet. Aanname vooraf mag zijn dat ieder in de kring het verlangen heeft om aandacht te geven aan Jezus Christus en aan de anderen, verbonden door de bloedband die er is in Jezus Christus.

Achtergrondinformatie brief aan de Kolossenzen

Schrijver

De brief aan de Kolossenzen is geschreven door Paulus (en Timoteüs). Waarschijnlijk heeft hij de brief gedictieerd aan iemand die het voor hem heeft opgeschreven. Dat zou verklaren waarom de zinnen in de brief aan de Kolossenzen zo zijn opgebouwd, dat iedere volgende zin (soms door associatie) voortbouwt op de vorige. Alsof Paulus een paar zinnen dicteerde, even nadacht terwijl dat werd opgeschreven, en dan weer verder dicteerde. Aan het einde van de brief schrijft Paulus zelf nog een persoonlijke groet (Kol. 4:18).

De brief is meegenomen door Tychikus en Onesimus, waarschijnlijk samen met de brief aan Filemon. In die brief vraagt Paulus of Filemon de weggelopen slaaf Onesimus weer op wil nemen in zijn huis. Ook hebben zij waarschijnlijk een brief meegenomen voor de gemeente in Laodicea (Kol. 4:16), die voor ons verloren is gegaan.

Plaats van schrijven

Over de plaats waar deze brief geschreven is, bestaat discussie. Duidelijk is dat Paulus gevangen zit op het moment van schrijven. Wel denkt hij spoedig vrij te kunnen komen

(Filem. :22). Lange tijd is Rome aangewezen als plaats van verzending. Onesimus zou dan een lange afstand hebben moeten afleggen om bij Paulus uit te komen. Daarom wordt ook wel een gevangenschap verondersteld in Efeze, maar daarover lezen we niets in het boek Handelingen. De brief zou ook geschreven kunnen zijn vanuit Caesarea, in de periode tussen 58 en 60 na Christus. Als de brief aan de Kolossenzen en de brief aan Filemon op hetzelfde moment geschreven zijn, is Caesarea een goede optie voor de plaats van verzending.

Gemeente in Kolosse

Kolosse lag aan de rivier de Lycus in Frygië, in de Romeinse provincie Klein-Azië, het huidige Turkije, en lag in de buurt van grote steden als Laodicea en Hierapolis. Kolosse stond bekend om zijn textielindustrie, met een donkerrode wol van hoge kwaliteit als plaatselijke specialiteit. Het lag op een kruispunt van twee belangrijke wegen, van noord naar zuid en van oost naar west. Dit betekent dat Kolosse een dynamische stad was, met veel reizigers op doortocht, die allemaal hun eigen ideeën meenamen.

De omgeving van Kolosse stond bekend om de aardbevingen die er met regelmaat voorkwamen. Ook Kolosse zelf werd door een zware aardbeving getroffen in het jaar 60 na Christus. De Kolossenzen en andere christenen in de omgeving wisten wat het was om te leven op onzekere grond. Je wist maar nooit wanneer het onheil toesloeg. Dit is wellicht één van de redenen waarom Paulus in de brief aan de

Kolossenzen benadrukt dat Christus Heer is van hemel en aarde, van alle machten en krachten. Ook aardbevingen is Hij de baas.

In de stad was een Joodse gemeenschap, maar het merendeel van de gemeentelieden bestond uit niet-Joodse gelovigen. Het beeld dat we krijgen, is dat het gaat om beginnende christenen, die nog zoeken naar hun wortels in Christus en daarbij te maken krijgen met allerlei invloeden, ideeën en vragen.

Paulus wil door zijn brief hen versterken in hun aandacht voor Jezus Christus. Bijzonder is dat Paulus zelf nooit in Kolosse lijkt te zijn geweest. Wat hij weet over de gemeente, heeft hij gehoord van Epafras (Kol. 1: 7-8). Epafras zou de stichter van de gemeente kunnen zijn. In ieder geval heeft hij een belangrijke rol in de gemeente. Op het moment van het schrijven van de brief aan de Kolossenzen, is hij bij Paulus (Kol. 4: 12-13). Ondanks dat Paulus nooit in Kolosse is geweest, voelt hij verbondenheid met de christenen daar, een verbondenheid in Christus, door zijn Geest.

Inhoudsopgave

September Aandacht voor de groei van God	Kolossenzen 1: 1-14	p. 12
Oktober Aandacht voor verzoening	Kolossenzen 1: 15-23	p. 16
November Aandacht voor het geheim van Christus	Kolossenzen 1:24 - 2:5	p. 20
December Aandacht voor je wortels	Kolossenzen 2: 6-15	p. 24
Januari Aandacht voor wat er wél toe doet	Kolossenzen 2: 16-23	p. 28
Februari Aandacht voor je nieuwe kleren	Kolossenzen 3: 1-11	p. 32
Maart Aandacht voor de gemeente rond Christus	Kolossenzen 3: 12-17	p. 36
April Aandacht voor relaties in Christus	Kolossenzen 3:18 - 4:1	p. 40
Mei Aandacht, ook voor wie niet gelooft	Kolossenzen 4: 2-6	p. 44
Juni Aandacht voor de gemeenschap van heiligen	Kolossenzen 4: 7-18	p. 48

September | Aandacht voor de groei van God

Inleiding

We staan aan het begin van een nieuw seizoen. We starten de kring weer op, de één met meer verwachting dan de ander. Het is goed om meteen aan het begin te bespreken wat je als kringleden van elkaar verwacht voor het komende seizoen. Hoe kan jouw kring aandacht hebben voor de groei van God?

Groei? Wel als het aan Paulus ligt. Hij schrijft over *vrucht dragen door al het goede dat u doet, uw kennis van God zal groeien en u zult door zijn luisterrijke macht de kracht ontvangen om alles vol te houden en alles te verdragen* (Kol. I: 10-11). Wie de Geest van Christus krijgt, staat niet stil. Hoe jong of oud je ook bent. Wie leeft uit de Geest, mag merken dat zijn geloofswortels steeds verder de grond ingaan. Daardoor word je als christen stabiel, zekerder van je redding en van je band met God. Je mag ook merken dat je vrucht gaat dragen, door in de praktijk van je dagelijks leven christen te zijn en ook

in je karakter steeds meer Christus te weerspiegelen. Tot slot blijkt het uit *de liefde die de Geest in u opwekt* (Kol. 1:8).

Bespreek daarom aan het begin van het seizoen op welke manier je als kring wilt groeien in de aandacht voor Christus en elkaar. Dit is ook een goed moment om samen met de kringouderling de uitkomst te bespreken van de enquête die het vorige seizoen is uitgevoerd binnen de kringen. De ouderling zal hierin het initiatief nemen. Dit geeft je als kring meer zicht op de verwachtingen en behoeftes die er zijn.

Lezen

Kolossenzen I: 1-14

Verdieping

In de aanhef (Kol. I: 1-2) legt Paulus de relatie tussen hem en zijn lezers. Deze brief is uiting van verbondenheid, tussen Paulus als Gezant (apostel) van Christus en de lezers als broeders en zusters, heiligen in Kolosse. De verbondenheid is er, omdat ze allen 'in Christus' zijn. Ze zijn aan Christus verbonden geraakt, doordat ze zijn gaan geloven.

Daarna deelt Paulus zijn gebed voor de Kolossenzen (Kol. I: 3-8). Hij ziet dat deze jonge christelijke gemeente gelooft in Christus én alle heiligen liefheeft. Ze staan in nauw contact met andere christenen buiten Kolosse, zoals in Laodicea en Hierapolis. Paulus ziet ook dat het evangelie wereldwijd groeit. De Geest werkt overal: in deze wereld, en daarbuiten. Dat is in de gemeente te zien aan *de liefde die de Geest in u opwekt*. Daarbij gaat het over de onderlinge liefde in de gemeente, maar ook hoe de gelovigen willen leven zoals past bij de Heer.

Daar gaat Paulus dan ook concreter op in (Kol. I: 9-11). Hij bidt dat de gemeentelieden Gods wil steeds beter mogen leren kennen. Er komt van alles op hen af aan Joodse en niet-Joodse invloeden.

Ook filosofen en andere religies zochten naar de wil van de goden.

Vaak ging het over een soort speciale kennis, een uniek lijntje met de godheid, maar moeilijk bereikbaar voor de gewone man. Paulus stelt daar een veel persoonlijker God tegenover. De Geest van God geeft rechtstreeks wijsheid en inzicht. Geen ingewikkelde stappenplannen, geen mystieke geheimzinnigheid - God is benaderbaar en laat zich horen.

Dat heeft impact op het leven van de gelovigen. Dat gaat passen bij hun Heer, ze gaan vrucht dragen. Als gelovige ga je 'vanuit jezelf', dat wil zeggen uit eigen motivatie, enthousiast gemaakt door de Geest, goed doen voor anderen. Je krijgt meer en meer de vrucht van de Geest, waardoor je lijkt op Christus (zie Gal. 5: 22-23).

Dit is een grondige verandering van leven (Kol. I: 13-14). God scheurt je los van de macht van de duisternis en brengt je naar het rijk van zijn Zoon. Daar vind je vergeving van zonden, vreugde en dankbaarheid, hoop op alles wat zal komen.

Vragen om te bespreken

- Waarin zou volgens jou de kring meer mogen groeien het komende seizoen? Waar mag meer aandacht voor zijn?
- Hoe vul je de kringontmoetingen zo in, dat er een goede balans is tussen aandacht voor Christus en aandacht voor elkaar?
- Wie maakt voor het komend seizoen het kringrooster, op welke ochtenden en/of avonden kom je bij elkaar?
- Wat verwacht je van de ouderling en de diaken? Stem dit met hen af.
- Paulus is nooit in Kolosse geweest, maar ervaart toch verbondenheid omdat de Kolossenzen en hij één in Christus zijn. In de kring zie en spreek je elkaar, we zijn dichtbij elkaar. Maar ervaar je ook die verbondenheid, die eenheid in Christus? Op wat voor momenten? Wanneer mis je die verbondenheid?
- Hoe zie jij dat het evangelie groeit en vrucht draagt? In jouw eigen leven, in de kring, in de gemeente?
- Lees nogmaals vers 9-II. Welke ingrediënten vind je hier die belangrijk zijn voor de kring? Hoe kan je daar concreet aandacht aan geven (bijvoorbeeld 'leven zoals past tegenover de Heer', of 'vrucht dragen door het goede dat je doet')?
- Breng tot slot met vreugde dank aan de Vader. Bid vers 9-II als 'kringgebed':

Geef ons door uw Geest wijsheid en inzicht, zodat wij uw wil ten volle leren kennen. Want we willen graag leven op een manier die bij U, onze Heer, past en die U goedkeurt. We willen vrucht dragen door het goede dat we doen, en onze kennis van U vergroten en versterken. Geef ons door uw grote en indrukwekkende macht de kracht om sterk te zijn in wat goed is en om te verdragen wat het ons moeilijk maakt.

Werkvormen

- Maak een gebedslijst voor het komende seizoen. Waar wil je samen voor blijven bidden?
- Houd elkaars handen vast tijdens het bidden: zo maak je de verbondenheid concreet!
- Met de kinderen:

Benodigheden:

- stroken gekleurd papier
- lijm
- pennen en potloden

Activiteit:

Kinderen krijgen diverse strookjes gekleurd papier. Samen met de kinderen gaan we kijken welke betekenis we aan welke kleur kunnen gaan geven.

Bijvoorbeeld:

Rood – iets waar je tegen de Here God sorry voor wilt zeggen of vergeving wilt vragen.

Wit – mensen die jou tekort hebben gedaan en die je wilt vergeven.

Geel – iets waar je de Here God voor wilt bedanken.

Paars – iets wat je aan de Here God voor jezelf wilt vragen.

Blauw – iets wat je aan God voor andere mensen wilt vragen.

Groen – iets wat je aan de Here voor de wereld wilt vragen.

Goud – iets wat je heel mooi vindt van / aan de Here God.

Schrijf of teken je gebeden op de papierenstrook en voeg hem toe aan de papieren ketting!

Oktober | Aandacht voor verzoening

Inleiding

Jarenlang hadden de twee zussen niet met elkaar gepraat. De aanleiding was een opmerking op een verjaardagsfeestje. 'Je doet nog net als vroeger. Maar ik ben je kleine zusje niet meer. Ik hoef jouw advies niet. Ik kan wel voor mezelf zorgen.' Daarna was het contact verbroken. Zorgvuldig vermeden ze elkaar bij gezamenlijke gelegenheden.

Totdat een nachtje het niet langer kon aanzien en ze vroeg om het uit te praten. Ze hadden het aangedurfd. Ze hadden het over vroeger. Ze lachten, er vielen tranen. En toen sloten ze elkaar in de armen. Het was weer goed. De relatie was hersteld.

Verzoening!

Verzoening is een belangrijk woord in de kerk. We zijn verzoend met God. Maar heb je ook enig idee wat dat voor jou persoonlijk betekent? De relatie met God is hersteld - en nu?

Als het gaat om de verzoening door Christus, worden vaak drie aspecten genoemd.

- a. Verzoening door voldoening. De mens heeft God de rug toegekeerd. 'Ik hoef Uw advies niet. Ik kan wel voor mezelf zorgen.' Voor deze eigenzinnige mensheid kwam Christus op aarde. Hij deed iets wat wij niet kunnen uit onszelf: de vijandschap naar God doorbreken en de verhouding met God herstellen, door de zonde van de mensheid te compenseren met zijn dood. Zo komt het herstel van de band met God van buitenaf naar ons toe. Christus draagt de straf, wij krijgen vrijspraak.
- b. Verzoening als overwinning. Christus zegeviert over de machten die deze wereld en mensen in de greep houdt. Hij staat boven alle machten, ontwikkelingen en patronen die ons opeisen. Afgoden waar we ons soms niet eens bewust van zijn, zoals consumptieverslaving, de noodzaak om gelukkig te zijn en te presteren, de voorrang van economische groei boven duurzaamheid: Christus staat erboven en ontmaskert ze. Christenen delen in die overwinning en kijken uit naar het moment dat Christus recht zal doen: de laatste genadeklap.
- c. Verzoening als begin van verandering. De verzoening betekent een startpunt van het werk van de Geest in je hart en leven. Eigenzinnigheid verdwijnt en de bereidheid om naar God te luisteren wordt leidend. Wie zich verzoend weet met God, begint met een nieuw leven. Verzoening

gebeurt niet alleen maar buiten jezelf, maar vindt ook plaats in je hart en heeft effect op je levensstijl.

Aandacht voor verzoening is iets anders dan een theologische discussie, of het oprakelen van een kerkelijk dogma. Het gaat om opluchting, om blijdschap, je aanvaard weten door God. Wauw - ik mag zonder schroom naderen tot de troon van de Genadige, waar ik telkens als ik er kom, barmhartigheid en genade vindt (Heb. 4:16).

Lezen

Kolossenzen I: 15-23

Verdieping

Paulus barst uit in een loflied op Christus. Een oud christelijk gedicht over de totale verwevenheid van Christus met de schepping (Kol. I: 15-20). Een gedicht om te lezen, te herlezen, op te kauwen.

Hij is Beeld van God, de onzichtbare. Niemand kan God zien. Iedere religie voelt aan dat er wel iets moet zijn en vult dat in. Maar wij krijgen een echte weergave te zien. Kijk je naar Jezus, dan zie je Vader. Alles wat je over God wilt weten, vind je bij Hem. Hij is ook degene die het universum beheerst, bestuurt en samenhangt geeft. Hij gaat aan de schepping vooraf

en was bij het scheppen betrokken. Hij is de 'eerstgeborene van heel de schepping', Hij staat boven alles wat geschapen is. Deze wereld draagt zijn handtekening, is door Hem bedacht. Hij is ook de 'eerstgeborene van de doden'. Hij is als eerste opgestaan uit de macht van dood en graf. Alles wat deze aarde verziekt aan dood, lijden en zonde is door Hem overwonnen. Hij als eerste, velen mogen Hem volgen. Met Jezus' opstanding krijgt heel de schepping een tweede kans!

Hij is ook het hoofd van de kerk. De kerk, de gemeente van Christus, is de plek waar Gods nieuwe wereld vorm krijgt, waar Gods Koninkrijk is doorgebroken. Daar ontdek je wat het betekent om een 'nieuwe mens' te zijn. Je legt je niet neer bij zonde, onrecht en lijden, omdat dit 'nou eenmaal zo is'. We leven van Gods vrede, door het bloed van Jezus aan het kruis. We zijn ambassadeurs van de verzoening!

Dat dit grote impact heeft op jouw leven, blijkt wel uit wat Paulus schrijft (Kol. I: 21-23). Van vreemdelingen van Jezus, komen we dichtbij Hem. De herstelde relatie met God betekent dat Christus ons bij zich brengt als heiligen, mensen waar niets op valt aan te merken, die nergens van beschuldigd kunnen worden. *Maar dan moet u blijven geloven* - je moet je hierin blijven oefenen. Ik sta voor Christus, ik

leef in zijn liefde en aandacht, elke dag van mijn leven. Ik ben verzoend met God - laat ik daar dan ook naar leven.

Vragen om te bespreken

- Is verzoening voor jou een dogma, een discussiepunt, of iets dat praktisch van betekenis is? Probeer dat aan elkaar uit te leggen.
- Hoe zou jij 'verzoening' in eigen woorden uitleggen aan iemand die niet gelooft?
- Als je kijkt naar de drie aspecten van verzoening (zie de inleiding), welke spreekt je het meeste aan? Waarom?
- Heb jij wel eens een mooi voorbeeld van verzoening tussen mensen meegemaakt?
- Wat in het gedicht van Paulus (Kol. 1: 15-20) spreekt je het meeste aan? Waarom?
- Stelling: Te veel besef van zonde en een te sterk gevoel dat je hebt gefaald, doet tekort aan de verzoening door Christus. Want Hij brengt jou bij zich, zonder zonde. Haal jezelf dus niet naar beneden, als Hij jou optilt!
- Hoe kan Kolossenzen 1: 21-23 je helpen als je te maken hebt met onheilige gedachten, zondige neigingen?

Werkvormen

- Bekijk samen met de kinderen in de kring het filmpje: Wij belijden - verzoening.

Zie: opkijken.nl/belijden-verzoening-kinderen/. Hierin wordt uitgelegd wat verzoening is.

- Maak zelf een gedicht of lied waarin je Christus looft en prijst als Beeld van God, Koning van de Schepping, Hoofd van de Kerk, Verzoener.
- Maak een mindmap met elkaar. Schrijf in het midden: 'Verzoening'. Schrijf daar omheen wat bij je opkomt als je nadenkt over verzoening. Wat leer je van elkaar?
- Welke liederen ken jij over verzoening? Welke komen spontaan boven? Als je gaat bladeren in liedbundels, welke zijn jou dan dierbaar? Ken je een lied over Kolossenzen 1: 15-20?
- Verzoening heeft alles te maken met onderlinge relaties. Lees onderstaande tekst hardop voor en bespreek hoe je als kring hier aandacht voor kunt hebben.

Hoe heeft Christus ons dan aanvaard?

Ik weet op deze vraag geen beter antwoord dan dat Christus ons genadig aanvaard heeft.

Wanneer we bereid zijn Hem als onze Heer te volgen en dus zo goed mogelijk in zijn geest te leven, dan aanvaardt Hij ons, zoals we zijn, met al onze zwakheden, gebreken en mislukkingen. Dat is de inhoud van zijn genadig aanvaarden van ons. Welnu, in het licht van samen door Christus aanvaard zijn, behoren we ook elkaar te aan-

vaarden. Het elkaar aanvaarden in de geest van Christus is te verduidelijken met volgende combinatie van positieve en negatieve relatiewoorden.

Elkaar zo aanvaarden betekent:

- elkaar hoogachten in plaats van elkaar minachten,
- elkaar accepteren in plaats van elkaar afwijzen,
- elkaar opbouwen in plaats van elkaar afbreken,
- met elkaar rekening houden in plaats van met elkaar afrekenen,
- elkaar ruimte geven in plaats van elkaar klem zetten,
- elkaar vasthouden in plaats van elkaar loslaten,
- elkaar vergeven in plaats van elkaar vergelden,

- elkaar erkennen in plaats van miskennen,
- elkaar aanvaarden betekent niet, dat we het met elkaar altijd eens zijn, maar dat we eensgezind zijn,
- het betekent ook niet, dat we van elkaar alles maar goedpraten ter wille van de lieve vrede, maar wel, dat we goed met elkaar praten.
- Kortom: elkaar aanvaarden, zoals Christus ons heeft aanvaard, betekent, dat wij onderling ook genadig, welwillend en positief met elkaar omgaan.

Uit: Marius Noorloos, *Leven uit de Bron* - via geloofsopbouw naar gemeenteopbouw; Utrecht: Uitgeverij Kok, ²⁰¹⁴ (achtste druk), p. ¹³⁷⁻¹³⁸. Overgenomen met toestemming van de uitgever.

November | Aandacht voor het geheim van Christus

Inleiding

De laatste jaren zijn escaperooms enorm populair geworden. Met een kleine groep word je opgesloten in een kamer met een spannend verhaal, een geheim. Daar moet je puzzels oplossen en aanwijzingen vinden, om zo sloten te openen en codes in te voeren. Iedere keer dat je een code kraakt, gaat het verhaal verder. Soms kom je in meerdere kamers terecht. Maar je moet opschieten, want je hebt maar een uur. Wie binnen het uur de kamers weet te verlaten, heeft het geheim ontrafeld en mag trots zijn op zichzelf. Maar je mag er niets over vertellen aan anderen, anders kunnen zij de escaperoom niet meer doen. Een geheim ontdekken en oplossen is leuk. Het werkt ook verslavend: je krijgt direct zin om nog meer te ontdekken.

Paulus vergelijkt Christus ontdekken met een geheim, een mysterie. De Joden verwachtten een Messias. Maar wie Hij was en wanneer Hij kwam, dat wisten ze niet. Ondertussen kwam het volk Israël er niet uit. Iemand moest hen bevrijden uit de escaperoom van zonde en schuld. Ze hadden de Messias nodig. Petrus noemt het een lang verborgen geheim, dat de profeten probeerden te doorgronden, waarvan de engelen met grote aandacht volgen hoe het wordt onthuld en vervuld (1 Pet. 1: 10-12). Ook op andere plekken spreekt Paulus over dit geheim, Efeziërs 3: 3-7 en Romeinen 16: 25-27. Wat is dat geheim?

Christus is bij ons gekomen! Alle aanwijzingen in de Bijbel wijzen naar Hem. Hij doet de deur open en bevrijdt. Hoe hard mensen het ook proberen, ze vinden de weg naar buiten niet op eigen kracht. Daarvoor kwam Hij. Meer dan dat, Hij blijft ook bij ons. Ondanks

dat Hij vroeger leefde, ondanks dat Hij naar de hemel is gegaan. Hij blijft bij je en laat je groeien in kennis. Het geheim ligt nu op straat - en dat is ook de bedoeling. Het is een mysterie voor alle volken! Wie dit geheim ontdekt, krijgt zin om steeds meer te ontdekken. Dat is het mooie van het geheim van Christus: wie met aandacht deze gevonden Schatkist opent, kan zijn leven lang blijven ontdekken wat voor waardevols Hij te vertellen heeft.

Lezen

Kolossenzen 1:24 - 2:5

Verdieping

Paulus wil de beginnende christenen bemoedigen en versterken in hun geloof. Maar hij zit gevangen. Voor Paulus is dat lijden: zijn boeien, gevangenschap, maar

ook de afstand tot deze gemeente. Hij heeft hen nooit bezocht, en kan hen nu niet bezoeken. Wat hij wel kan doen is bidden, daar begon hij de brief dan ook mee.

Paulus ziet zijn lijden in het verlengde van Christus' lijden. Jezus had dat ook

gezegd: *Ik zal hem tonen hoezeer hij moet lijden omwille van mijn naam* (Hand. 9:16). Het lijden van Christus is onvervangbaar. Maar het houdt niet op met Hem. Ook zijn leerlingen moeten rekenen op lijden. Paulus is blij dat zijn lijden dat lijden van Christus aanvult. Niet omdat hij geniet van lijden. Maar

omdat hij ziet dat het lijden ervoor zorgt dat mensen tot geloof komen (Kol. 1:24) en vrucht gaan dragen door de Geest.

Hij wil graag dat de christenen in Kolosse zien hoe bijzonder het is dat zij Christus kennen. Het plan van God bleef eeuwenlang verborgen. Maar zij hebben het geheim ontdekt! Christus is het hart van Gods plan met hen en de schepping. Als je Hem vindt, heb je de Schat gevonden (Kol. 1: 25-27). Ook de christenen in Kolosse, die niet bij het Joodse volk hoorden, mogen delen in dat geheim. Want het mysterie is glorieus voor *alle volken*. Christus onder u - de hoop op de heerlijkheid.

Paulus wil niets liever dan dat de christenen groeien in Christus (Kol. 1:28 - 2:5). Want als beginnende christenen kunnen ze zomaar van hun stuk worden gebracht. Als mensen stellig beweren dat er meer goden zijn dan God alleen. Of dat er allerlei machten zijn die je ook moet vereren om ze tevreden te houden. Of dat je naast je geloof ook andere dingen moet doen, om gered te worden. Of dat geloof in een gekruisigde man sowieso belachelijk is. Maar Paulus maakt duidelijk: Gods mysterie, Gods geheim is *Christus: in wie alle schatten van wijsheid en kennis verborgen liggen*. Hij is het centrum van Gods plan met je leven. Wil je het doel van jouw leven ontdekken? Ga dan naar Hem toe.

Vragen om te bespreken

- Heb jij nog wel eens het gevoel dat je door je geloof een uniek geheim hebt ontdekt? Of is het allemaal erg gewoon geworden?
- Als je Christus kent, blijf je ontdekken. Wat heb jij onlangs ontdekt over Christus, over God, wat je wilt delen met de kring? Een mooie eyeopener in je leven met de Heer?
- Christus is het geheim dat we hebben ontdekt. Bij Hem vallen alle aanwijzingen op hun plek en krijg je inzicht in Gods plan met deze wereld. Maar wat kan je hierover vertellen aan iemand die niet gelooft? Hoe maak je iemand warm ook dit geheim te ontdekken?
- Hoe kunnen we in onze gemeente kinderen jongeren het geheim van Christus laten ontdekken?
- Paulus ziet zijn lijden in het verlengde van het lijden van Christus. 'Aanvullen' (Kol. 1:24) heeft ook de klank van 'iets terugdoen'. Christus' lijden is een geschenk voor Paulus en voor alle gelovigen. Zo is het lijden van Paulus een geschenk voor Christus, tot zijn eer. Kan je dat ook betrekken op het lijden dat ons overkomt? Kan je hier troost uit halen bij psychische moeiten, rouw en verdriet?

Werkvormen

- Bezoek met je kring eens een escaperoom, of doe een escaperoom bordspel.

Het werkt samenbindend!

- Lees Matteüs 13:44 en maak hier een mooie tekening van.
- Teken een schatkist met de kinderen. Plak met post-its alle 'schatten' op de schatkist die we als kerk hebben gekregen van God. Zoals: de kring, de kerkdiensten, muziek in de kerk, ...?

December | Aandacht voor je wortels

Inleiding

In het programma 'Verborgen verleden' gaan bekende Nederlanders op zoek naar hun familiegeschiedenis, hun 'roots'. De voorouders die zij in hun stamboom tegenkomen, hebben allemaal een eigen verhaal dat ook iets vertelt over de persoonlijkheid van de hoofdpersonen zelf. Het is vaak verrassend hoe dit van invloed is op hen vandaag. Hun wortels zijn vaak bepalender dan ze denken!

Wie in Christus gelooft, wordt overgeplant. Je wordt in Jezus geworteld. Hij is de grond waarin je staat. Hij is van invloed op je leven en je persoonlijkheid. Je groei, je zekerheid, je stabiliteit vind je in Hem. Maar net zoals een boom kan omwaaien door een fikse storm, kan een christen omver worden geblazen als de wortels niet diep genoeg gaan. Dus is het belangrijk om aandacht te hebben voor je wortels. Wat betekent het dat ik ben overgeplant in Christus?

Lezen

Kolosenzen 2: 6-15

Verdieping

De christenen in Kolosse zijn nog niet lang geleden overgeplant in Christus. Hun wortels zijn nog kwetsbaar. Daarom spoort Paulus hen aan. Ze moeten in hun levenswandel in Christus blijven (Kol. 2: 6-7). Want ze krijgen te maken met allerlei leringen en filosofieën, die actief werden gepromoot door rondreizende religieuze

of filosofische predikers, maar die ook 'in de lucht' hingen. Zowel van Joodse als niet-Joodse zijde kwamen er allerlei overtuigingen op hen af. Deze konden zeer aantrekkelijk zijn, omdat ze een weg wezen naar geestelijke vervulling. Maar Paulus waarschuwt om daar niet in mee te gaan (Kol. 2: 8-10). Wie maximaal zijn wortels wil laten volstromen met God, moet bedenken dat niemand voller van God is dan Christus zelf. Eén met Hem, stroom jij ook vol van God.

Paulus benadrukt hierbij dat Gods volheid in Christus lichamelijk aanwezig is. God heeft in Christus een lijf. Mensen die beweren dat je het lichamelijke moet ontstijgen of wantrouwen, en jezelf allerlei dingen moet ontzeggen voor geestelijke vervulling, worden hier door Paulus op hun plek gezet. Geluk vind je niet door het lichamelijke minder te achten dan het geestelijke. Je vindt het in Christus, in wie Gods vervulling handen en voeten heeft gekregen. Christen ben je met huid en haar.

De gelovigen putten met hun wortels direct uit Christus. Niets is extra nodig als omleiding voor Gods heil. Ook de besnijdenis niet. In Kolosse lijken er Joden te zijn die trots waren dat ze besneden waren: dan had je toch wel een streepje voor bij God. Misschien waren er Joden die, net als in de gemeenten in Galatië, de besnijdenis promoten. Verrassend voor de niet-Joodse christenen in Kolosse is dat Paulus schrijft: Jullie zijn al lang besneden! Nee, er is geen velletje weggesneden na hun geboorte. Hun hele aardse lichaam is weggesneden (Kol. 2:11)! Wie bij Jezus hoort, maakt een radicale begrafenis mee. Zonder Christus ben je één van de 'walking dead', dood door de zonde, ook al loop je rond op aarde. Maar in Chris-

tus word je levend gemaakt, besneden, toegewijd aan God (Kol. 2: 12-13). Overgeplant, met je wortels in Hem.

Christenen moeten daarom zichzelf telkens voorhouden, dat ze *zijn* vrijgesproken. Ze hoeven niet aan allerlei extra verplichtingen te voldoen, zoals uit de Joodse wet. Die klaagt hen aan - maar het is met Christus aan het kruis genageld. En geen macht, kracht of overheid kan daar iets aan veranderen. Sterker nog: Christus heeft over hen getriomfeerd. Zoals een keizer zijn krijgsgevangenen geboeid achter zich aan liet lopen in een triomftocht, zo gaat Christus als Koning voorop. Hij heerst over alle machten en krachten (Kol. 2: 14-15).

Vragen om te bespreken

- Je wortels zijn bepalend voor wie je bent geworden.

Als jij terugkijkt op jouw wortels/jeugd, wat is dan bepalend geweest voor jou?

- Op wat voor manier ben jij overgeplant in Christus? Of zou je dat niet durven zeggen over jezelf?
- Wat betekent het dat wij ons aardse, d.w.z. zondige, zelfgerichte lichaam hebben uitgetrokken, afgelegd (Kol. 2:11)? Klinkt dit niet veel radicaler dan wij het ervaren? Of moeten wij meer aandacht hebben voor die werkelijkheid?
- De doop als begrafenissen, dat past niet bij de feestelijkheid waarmee de doop vaak omgeven is. Hebben we genoeg aandacht voor dit rauwe aspect van de doop? Waarom wel/niet?
- Wat betekent jouw doop voor jou?
- Wat betekent het voor jou dat je bent vrijgesproken en dat niets of niemand jou kan aanklagen? Wat voor rust mag dat geven?
- Alle machten, krachten en overheden zijn in Jezus' macht. Wat voor houvast geeft jou dat? Waarom merken we daar soms zo weinig van?
- Wat zou jij aan God willen vragen naar aanleiding van dit bijbelgedeelte?

Werkvormen

- Bekijk het filmpje *Wat is de doop?* uit de New

City Catechism. Zie: opkijken.nl/ncc-44-wat-is-de-doop/. Lees daarna Galaten 3: 25-29. Wat heeft dit gedeelte voor overeenkomst met Kolossenzen 2: 12-13?

- Maak van twee grote houten planken een kruisvorm. Schrijf op post-its tekortkomingen, zonden, littekens die je in je leven hebt opgelopen. Plak deze op het kruis. *Dank daarna Christus: Dank U, Heer, dat alles wat ons aanklaagt, met U aan het kruis is genageld.*
- Versier met de kinderen een bloempotje. Vul het potje met aarde, strooi er tuinkerszaad op en maak het vochtig. Leg uit aan de kinderen dat de tuinkers nu door het water en het licht gaat wortelen én groeien. Zo hebben wij Jezus Christus nodig. Leven we vanuit Gods Woord en uit de Geest, dan gaan wij wortelen en groeien in ons geloof.

Inleiding

Eén van de belangrijkste redenen waarom mensen afknappen op een kerk, is dat het telkens weer gaat over zaken die er niet toe doen. Discussie over vormen en regels, terwijl er maar weinig gesproken wordt over Christus zelf. Vergelijk het met een voetbalwedstrijd. Regels zijn nodig, maar als alleen daar over gaat, verdwijnt het plezier van de wedstrijd naar de achtergrond. Niets is storender als een voetbalwedstrijd telkens wordt onderbroken door de VAR (videoscheidsrechter). Want de teams willen lekker voetballen en plezier hebben in de wedstrijd.

Het lastige is dat er in onze eigen kerken de laatste tien tot twintig jaar enorm veel veranderd en verschoven is. Wat vroeger 'normaal' was, wordt niet meer breed gedragen. Neem het bezoeken van de tweede kerkdienst op zondag. Voor de een is dat allang een gepasseerd station, de ander voelt zich eenzaam in de middagdienst. Het is moeilijk om daarover zuiver in gesprek te gaan, omdat het gaat over

wat hoort bij de kern van gemeente-zijn, en wat hoort bij de randzaken. Wat voor de één heel belangrijk is, is dat voor de ander niet. We voelen ons ook snel gediskwalificeerd als christen, door het gevoel dat de ander een geestelijke scheidsrechter wil zijn. Hoe blijven we met elkaar bij de kern? Hoe zorg je ervoor dat je aandacht hebt voor wat er wél toe doet?

Lezen

Kolossenzen 2: 16-23

Verdieping

Dit gedeelte van Paulus' brief is een praktische

uitwerking van wat hij schreef in Kolossenzen 2: 6-15. Hij benoemt allerlei typen opvattingen waar de Kolossenzen mee te maken krijgen. Uit Joodse hoek: overwaardering van de besnijdenis (al in Kol. 2: 11-12), regels over wat je wel of niet mag eten, het moeten houden van allerlei speciale feestdagen (inclusief de sabbat), het aanbidden van engelen, via visioenen inzage krijgen in het goddelijke. Maar ook uit de bredere samenleving komen er allerlei regels op hen af via filosofen en goeroes die onder andere het ascetisme predikten: je allerlei dingen ontzeggen om zo je lichaam onder controle te krijgen en tot reinheid te komen. Paulus voert zelfs iemand sprekend in om zo'n figuur te kunnen herkennen: *Raak dit niet aan, proef dat niet, blijf daarvan af* (Kol. 2:21).

Het was heel aantrekkelijk om hierin mee te gaan. Duidelijke regels geven overzicht en zijn een manier om regie krijgen over je leven. Door een streng dieet of fanatiek te sporten, heb je het gevoel dat je je lichaam onder controle krijgt. Door allerlei wezens te vereren onder God, heb je het gevoel dat God bereikbaarder wordt. Door het geloofs-

leven in te kaderen, komt er overzicht. Maar Paulus waarschuwt de christenen in Kolosse. *Laat dus niemand u veroordelen* (Kol. 2:16 HSV); *Luister niet naar kritiek van mensen* (Kol. 2:18 BGT); *...waarom laat u zich dan geboden opleggen alsof u nog in de wereld leeft?* (Kol. 2:20).

De voorschriften van de Joden zijn slechts een *schaduw van wat komt - de werkelijkheid is Christus*. Aan een schaduw zie je dat iemand bijna bij je is. Maar als hij er is, dan kijk je naar hem, niet meer naar zijn schaduw. De Oudtestamentische regels zijn daarmee ingehaald door de werkelijkheid, Christus zelf. En wie zichzelf heel wat vindt door zijn speciale visioenen of lijntjes met het bovennatuurlijke, vergeet dat alleen Christus het hoofd is, waar elke gelovige bij wordt ingelijfd. Iedere gelovige is rechtstreeks verbonden met Christus. Je moet je daarom richten op de onderlinge relaties, daar is groei te verwachten, niet door interessant te doen met bovennatuurlijke dingen (Kol. 2:19).

Mensen die hun lichaam helemaal onder controle hadden, zoals de asceten, werden zeer gerespecteerd. Denk in onze tijd aan de sportjunkies op Instagram, die dagelijks een foto van hun perfecte lichaam laten zien. Ze krijgen veel volgers op die manier. Paulus laat zien dat mensen die zo bezig zijn met hun lichaam, vooral met zichzelf bezig

zijn. Het dient alleen maar tot eigen bevrediging.

De christenen in Kolosse moeten er daarom aandacht voor hebben, dat het gaat om Christus als Hoofd. Het gaat alleen om Hem. Alle regels, voorschriften en principes hebben het risico dat ze tussen Christus en jou komen te staan: jouw eigen behoefte aan duidelijkheid, jouw eigen behoefte om toch iets te kunnen doen voor de genade, om het geloof in God toch maakbaar te krijgen.

Vragen om te bespreken

- In hoeverre herken je dat het in onze kerk moeilijk is een zuiver gesprek te voeren over wat behoort tot de kern van gemeente-zijn en wat randzaken zijn?
- Heb jij de behoefte om het gemeente-zijn en jouw eigen geloof in te kaderen met afspraken en regels? Waarom vind je dat wel of niet belangrijk?
- Herken je de angst dat je als christen gediskwalificeerd wordt door de keuzes die je maakt? Hoe kan je als kring zorgen voor veiligheid, om zonder angst voor veroordeling met elkaar te praten hoe jij je leven invult voor Christus?
- Je mag je eigen opvattingen en overtuigingen hebben, ook binnen de gemeente. Maar waar ligt de grens?
- Bij de Kolossenzen kwamen veel regels en voorschriften van bui-

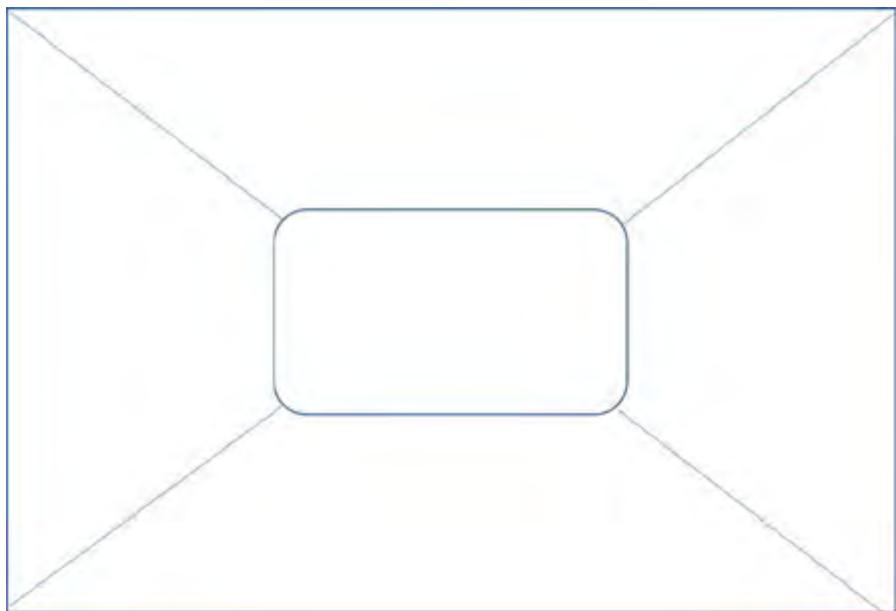
tenaf naar hen toe: van Joodse zijde of vanuit de samenleving. Daarom geeft Paulus aanwijzingen hoe ze in de gemeente zich op Christus moeten richten. Wat voor dingen kan jij noemen, die van buitenaf ons geloofsleven binnenkomen, waar we in de gemeente bewust(er) van moeten zijn?

- Hoe kan je bij verschil van inzicht (over bijvoorbeeld de liederen die wij zingen of de muzikale begeleiding), zuiver met elkaar in gesprek zijn als leden van hetzelfde Lichaam?

Werkvormen

- Schrijf onder elkaar op een papier: Gezondheid; Vriendschappen; Geld; Macht; Sport; Uiterlijk; Seks; Werk; Vrije tijd. Geef met nummers aan in welke volgorde ze belangrijk zijn voor jou. Bespreek daarna hoe je kunt voorkomen dat deze dingen je bij Christus vandaan brengen. Hoe kan je gezond genieten?
- Bespreek de tweede kerkdienst via de placematmethode. Maak per vier personen een 'placemat' op een groot vel papier.

Schrijf in je eigen vak alles wat in je opkomt bij de tweede kerkdienst. Wat waardeer je eraan? Wat vind je lastig? Hoe belangrijk is de tweede kerkdienst voor jou? Ga daarna met elkaar in gesprek over wat je hebt opgeschreven. Doe dit luisterend, met respect voor elkaar,

zonder elkaar te veroordelen. Probeer dan per groep in het middenvak een gezamenlijke conclusie op te schrijven. Bespreek daarna met de hele kring wat je hebt ontdekt. Zijn er overeenkomsten in wat er is opgeschreven? Wat is het gedeelde verlangen? Wat doet pijn?

Februari | Aandacht voor je nieuwe kleren

Inleiding

Af en toe moet je je klerenkast leegruimen. Sommige kleren zijn te oud geworden om nog aan te trekken, met rafels, gaten en vlekken. Andere kleren zijn zo geda-teerd, dan je ze niet meer met goed fatsoen durft aan te trekken. Of je hebt kleren die niet meer bij je passen (zo ligt mijn chique studentenhoed tegenwoordig in de verkleedkist van de kinderen).

Soms kom je iets tegen wat je niet meer in het openbaar zou aantrekken, maar wat zo lekker zit, dat je het thuis nog wel aandoet. Die oude trui, ook al zit er een gat in. Of die lelijke crocs, die zo lekker lopen.

Paulus vergelijkt het leven als christen met het aantrekken van nieuwe kleren. Je hebt je oude kloffie afgepeld, je trekt een nieuwe outfit aan. De nieuwe mens. Daar past ook een andere levenshouding bij, een andere ethiek dan wat gewoon is in onze maatschappij. Het is belangrijk om hier aandacht voor te hebben. Want voor je het weet, trek je toch weer dat oude leven aan. Dat zit zo lekker - ook al mag niemand je erin zien.

Lezen

Kolossenzen 3: 1-11

Verdieping

Paulus heeft de Kolossenzen op het hart gedrukt

dat hun leven niet meer draait om wat gewoon is in deze wereld (Kol. 2:20) en dat zij zich niets meer moeten laten aanpraten. Opgewekt met Christus, moeten ze streven naar wat bij Christus hoort, niet naar wat op aarde belangrijk is. Ze zijn nieuwe mensen!

Dat is niet meteen duidelijk zichtbaar. Net zoals Christus niet zichtbaar is. Hij is bij God, dus verborgen voor mensen. Gelovigen zijn met Hem verbonden - maar ook dat is verborgen voor mensen. Als Hij terugkomt, zal Hij zichtbaar zijn én wordt zichtbaar wie Hem al die tijd gevolgd zijn (Kol. 3: 1-4, zie ook Rom. 8:19).

Wat wel nu al zichtbaar wordt, is de nieuwe levensinvulling van gelovigen. *Laat dus wat aards in u is afsterven.* Dat is nogal beeldend taalgebruik! Lichaamsweefsel kan afsterven, wanneer het niet genoeg voedingsstoffen en zuurstof krijgt aangeleverd door het bloed. Zo moeten gelovigen verkeerde aardse neigingen niet voeden,

maar laten afsterven, wegroten. Paulus noemt dan verkeerde seksuele begeerten, hebzucht, boosheid en bedrog (Kol. 3: 5-9). Met ontucht, zedeloosheid, hartstocht en lage begeerten schetst Paulus een breed terrein. Het gaat om seks buiten het huwelijk, zoals prostitutie, maar ook seksuele fantasieën en het bekijken van

seksuele handelingen. Want hierbij leef je je driften uit, terwijl je moet leven voor je Heer.

Hebzucht is even erg. Waar in de kerkelijke praktijk de neiging bestaat om seksuele zonden meer uit te vergroten dan andere, is dit een spiegel. Geldzucht, geld voor jezelf willen houden, is net zo erg.

Dat geldt ook voor je manier van spreken. Boosaardigheid past niet bij een christen. Ook niet het kwaadspreken tegen of over een ander, of met mooie woorden iemand om de tuin leiden.

Als christen meet je jezelf een *filter* aan. Paulus heeft het over vernieuwing van inzicht, zodat je vernieuwd wordt naar het beeld van God. Je reageert niet meer primair: 'zo ben ik nou eenmaal'. Je bent een nieuwe mens in Christus. En dus denk je na welke daden Gods beeld weerspiegelen. Want niet alleen Christus is beeld van God (Kol. 1:15). Ook christenen gaan het beeld van God vertonen (Kol. 3:10).

Zo vormen christenen samen een groep beelddragere van God. Dat overstijgt alle verschillen. Oude scheidslijnen, waarbij je andere mensen minachtte, verdwijnen. In Christus geen verschil tussen Joden en Grieken, tussen besneden of onbesneden. Ook de barbaren, die in de Griekse beschaving als inferieur

werden gezien (zoals Skythen), komen in Christus op hetzelfde niveau. Zelfs het verschil tussen vrije mensen en hun slaven verviel (Kol. 3: 11).

Stel je voor dat je als 'ex-barbaar' of als slaaf in de gemeente van Kolosse zit, en deze brief wordt voorgelezen. Wat een evangelie - allemaal evenveel waard in Christus, allemaal beelddrager van God!

Vragen om te bespreken

- Voel jij je vrij om met anderen te praten over jouw levensstijl? Waarom wel/niet?
- Op welke momenten maak jij bewust andere keuzes dan niet-christenen om je heen? Hoe moeilijk of makkelijk gaat dat?
- Ook christenen kijken porno, koesteren seksuele fantasieën of leven deze uit. Hoe kan je hiervan loskomen met behulp van dit bijbelgedeelte? Wat moet ervoor in de plaats komen?
- Herken jij jezelf in de kwaadaardige taal die beschreven wordt? Wat zijn de momenten dat jij over de schreef gaat met wat je zegt? Heb jij van nature een kort lontje?
- Ben jij een flapuit? Hoe werkt het, zo'n filter krijgen, waardoor je je afvraagt of wat je zegt, denkt of doet, past bij God? Hoe kan je hierin oefenen?
- Gelovigen worden beelddragere van God. Daarbij doet je afkomst

en status er niet meer toe (Kol. 3:11, vergelijk met Gal. 3:28). Hoe ver gaat dit? Wat betekent dit voor ons als gemeente in onze omgang met elkaar? Wat betekent dit bijvoorbeeld voor onze omgang met onze homo-seksueel gearde broers en zussen?

Werkvormen

- Leg aan de hand van een oude jas uit aan kinderen wat het betekent om je nieuwe mens aan te trekken. Zie hierbij Galaten 3:27 - we zijn met Christus omkleed.
- Schrijf op een wit T-shirt woorden, of maak een tekening, waar een christen aan te herkennen is.
- Kijk via Youtube het filmpje van Denkstof #28, *Afkicken van een*

pornoverslaving.

Zie <https://youtu.be/w038Tc8ZK4k>.

- Twijfel je of je seksverslaafd bent? Doe een online test, bijvoorbeeld via re-bind.nl/
- Herschrijf Kolossenzen 3: 5-9. In plaats van wat moet afsterven - wat mag er groeien in jouw leven? Zet alle zondige verlangens om in positieve, heilige verlangens. Wat voor levensstijl komt hierbij naar voren?
- Haal voor deze opdracht en rol behang. De kinderen gaan op het behang liggen en een volwassene tekent hun omtrek met een dikke stif. Daarna mogen de kinderen met verf en waskrijt zichzelf intekenen en versieren. Hoe ziet jouw nieuwe mens eruit? Wat voor kleuren gebruik je hierbij, en waarom?

Maart | Aandacht voor de gemeente rond Christus

Inleiding

In de gemeente van Christus zitten hele verschillende mensen. Dat was in de tijd van Paulus zo (zie Kol. 3:11), maar ook in onze gemeente. Er is een grote verscheidenheid in opvattingen, meningen, smaken en voorkeuren. Je bent het niet vanzelf met elkaar eens, of het nou gaat om de manier waarop het geloof wordt vormgegeven, of de inhoud van het geloof zelf. Dat is ook het mooie en spannende van gemeente-zijn. Er is altijd wel een tegenstem: iemand die het anders ziet, die het niet met je eens is. Hierbij moet je samen zoeken naar wat je ten diepste verbindt: de vrede van Christus.

Daar komt veel menselijkheid bij kijken. We hebben soms lange tenen of een grote mond. Daarom moeten we leren om elkaar te verdragen en te vergeven. Zo wordt de kerk echt een omgeving om de genade van Christus te oefenen. Kan ik mijn broer en zus in Christus net zo liefhebben, als Jezus van mij houdt? Kan ik hem, haar ook net zo vergeven? Hoeveel geduld kan ik opbrengen, als het anders gaat dan ik zou willen?

Het is daarom niet altijd gemakkelijk om lid te zijn van een gemeente. Soms heb je helemaal geen zin in tegenspraak, of het verdragen van een ander. Maar hoe mooi is het dat je leert om met aandacht naar elkaar te kijken, als gemeente rond Christus. Het is uniek dat je van zo'n gemeenschap lid mag zijn, waarin je volhardt in de liefde. Dat vind je verder nergens!

Lezen

Kolossenzen 3: 12-17

Verdieping

Paulus gaat dieper in op de nieuwe kleren die een

christen aantrekt. Als je beseft dat God jou uitkiest, dat je heilig en geliefd bent, dan mag je in jouw contact met anderen de liefde van Christus weerspiegelen.

Daarom moet je je kleden in innig medeleven, dat je diep van binnen bewogen bent met anderen. Wat een ander overkomt, gaat je aan het hart. Verder bekleed je je met goedheid, je wilt een ander goed doen. Bescheidenheid betekent dat je de ander een belangrijke plek gunt, je durft de minste te zijn. Zachtmoedigheid is een houding van mildheid. Je schiet niet uit je slof, je veroordeelt niet, maar bent mild voor een ander. Tot slot heb je geduld, je kunt het lang volhouden met een ander (Kol. 3:12).

Dat dit nodig is in de gemeente, blijkt wel uit de oproep om elkaar te verdragen en te vergeven. Je mag elkaar aanspreken op fouten en er moet bereidheid zijn fouten toe te geven. Dat gaat ver: zoals Christus jou vergeeft, moet jij zelf vergeven (Kol. 3:13). Bij al die kledingstukken die worden aangetrokken, is er één kledingstuk die alles bij elkaar houdt en samenhang

geeft. Dat is de liefde zelf (Kol. 3:14).

In Kolossenzen 2: 16-23 schreef Paulus nog dat je je door niemand hoeft te laten veroordelen, je door niemand iets hoeft te laten opleggen. Maar is er dan nog wel een maatstaf, zijn er nog wel richtlijnen? Ja, de *vrede van Christus* is de scheidsrechter in je hart. Die vrede krijgt inhoud door het woord van Christus (Kol. 3: 16-17). Dat gaat over hoe je met elkaar spreekt ('onderricht en vermaan elkaar'). Je mag vanuit Christus' vrede elkaar aanspreken. Het woord van Christus, dat zijn niet alleen de vier evangeliën met de levensbeschrijving van Jezus. Het gaat om de hele Bijbel. Ook het Oude Testament gaat over Jezus. Daarom zingen wij ook psalmen in de kerk (Kol. 3:16). Die psalmen mag je betrekken op Jezus Christus. Naast de psalmen worden er ook hymnen gezongen (lofliederen op God, op Christus) en geestelijke liederen (liederen die door de Geest worden ingegeven, geïmproviseerd). In de aanbidding van de eredienssten komt het woord van Christus veelstemmig tot uiting.

De hoofdtoon hierbij is dankbaarheid (Kol. 3:17). In Kolossenzen 3:15 noemde Paulus het al terloops. Maar hier herhaalt hij het nog een keer. Alles in het leven van een christen mag worden gedaan in de naam van Christus, terwijl God de Vader wordt gedankt.

Vragen om te bespreken

- Veel gemeenteleden hebben negatieve ervaringen opgedaan in de kerk. Tekort aan liefde of te veel veroordeling, gebrek aan aandacht of juist het gevoel onder een vergrootglas te liggen. Probeer deze pijn met elkaar te delen. Kunnen we het meeleven dat gemist is, met elkaar aanvullen? Kunnen we vergeving vragen voor fouten die zijn gemaakt in het verleden? Kunnen we de vrede van Christus aan elkaar geven?
- Elkaar verdragen in de kerk: maak dat eens concreet? Op welk punt moet jij anderen verdragen? Wat vraagt dat van jou?
- Waar ben jij dankbaar voor in de gemeente? Dank je God daar ook concreet voor in je dagelijkse gebeden?
- Kan jij genieten van de veelkleurigheid in liederen die we zingen voor God? (NB denk goed na voordat je een kritisch antwoord geeft - vergeet Kolossenzen 3:17 niet bij het verwoorden van je gedachten). Hoe kunnen we deze veelkleurigheid nog beter tot zijn recht laten komen?
- Op wat voor manier kan je als kring Kolossenzen 3: 12-17 praktisch vormgeven?

Werkvormen

- Wat kunnen jongeren leren van ouderen en ouderen van jongeren in het gemeente-zijn? Kijk hierbij opkijken.nl/verschil-tussen-jeugd-en-ouderen-in-de-kerk-deel-2/
- Bekijk de samenvatting van een lezing van prof. Mees te Velde van de Theologische Universiteit in Kampen. Wat spreekt je aan? Wat vind je lastig? Zie: opkijken.nl/samenvatting-kerk-zijn-vandaag/
- Schrijf een nieuwe tekst op een bestaande melodie van een psalm of Opwekkingslied. Maak zo samen een loflied op Christus. Stuur het naar de predikanten, zodat het eventueel een plek kan krijgen in de eredienst.
- Met de kinderen: koekjes bakken!

Samen koekjes bakken: dezelfde ingrediënten maar toch allemaal eigen vorm, eigen versiersels.

Nodig: een eenvoudig recept voor koekjes waarvan je de handleiding in stappen uitgeschreven hebt. Ingrediënten om koekjes te bakken, bakpapier, deegrollers, uitsteekvormpjes en mesjes, snijplanken.

Uitleg: Bak samen met de kinderen koekjes en gebruik verschillende uitsteekers zodat je verschillende vormen koekjes krijgt. Terwijl de koekjes in de oven staan praat je samen over gemeente, kerk zijn. Omdat je in dezelfde God gelooft hoor je bij elkaar, al ziet iedereen er aan de buitenkant anders uit. God heeft ons allemaal anders gemaakt. Maar we horen bij elkaar, als één grote familie. Als de koekjes klaar zijn: ze versieren (verschillen kunnen heel mooi zijn!) en samen opeten. Je kan de koekjes ook weggeven aan andere kerkleden.

April | Aandacht voor relaties in Christus

Inleiding

We kunnen wel zeggen dat we christen zijn, maar blijkt dat ook in de relaties die we hebben met mensen om ons heen? We trekken nieuwe kleren aan van innig meeleven, goed doen, bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld. Bepaalt dat onze omgang met anderen?

Misschien dat je hier niet zo bewust mee bezig bent. Of dat de contacten die je hebt los staan van je geloof. Misschien heb je jezelf verschillende rollen aangemeten, ben je bij je vrienden echt anders dan als je in de kerk zit. Maar de christenen die Paulus beschrijft, zijn mensen uit één stuk. Eerlijke, oprechte mensen. Die bereid zijn om te verdragen en te vergeven, die zoeken naar de vrede van Christus, die leven vanuit Christus' woorden.

Dat klinkt misschien hoogdravend. Maar het is juist heel praktisch, in jouw omgang met anderen. In je huwelijk, met je kinderen, op je werk, in al jouw relaties wil Christus door jou werken.

Lezen

Kolosenzen 3:18 - 4:1

Verdieping

Direct na de omgang met elkaar als uitgekozen heiligen en geliefden van God (Kol. 2: 12-17), trekt Paulus de lijn door naar

verschillende relaties. In die relaties moet blijven dat je een nieuwe mens bent geworden (Kol. 3:18 - 4:1).

Paulus begint met het huwelijk. Iedereen mag bij Christus komen en leven van zijn genade (Kol. 3:11, vergelijk Gal. 3:28). Maar dat betekent niet dat de onderlinge verhoudingen verdwenen zijn. Paulus roept de vrouwen op: *erken het gezag van uw man*. Gezag is in onze tijd een verdacht woord, zeker in de relatie man-vrouw. Alsof de vrouw mannelijke dominantie moet accepteren. Maar dat is niet wat Paulus schrijft. Het erkennen van het gezag van de man heeft te maken met je toevertrouwen aan je man. Ook vrouwen moeten de verbondenheid met hun Heer vormgeven, door met hun mannen mee te leven, geduld op te brengen, hen te verdragen en hun te vergeven. Dat zij in Christus dezelfde toegang tot Gods genade hebben, betekent niet dat zij hun man nu moeten aftroeven. Dat je samen deelt in het evangelie, betekent niet een opheffing van de eigenheid van man en vrouw. Zeker in de tijd van Paulus was het de verantwoordelijkheid van de man om te

zorgen voor een veilige omgeving voor zijn vrouw en gezin. De man krijgt van Paulus de opdracht om zijn vrouw lief te hebben en niet bitter te reageren, als hij zich te kort voelt gedaan. Ook de man moet zich oefenen in het aantrekken van zijn nieuwe kleren, zoals beschreven in Kolossenzen 3: 12-17.

Uitweiding

In Efeziërs 5: 21-33 werkt Paulus de relatie tussen man en vrouw in het huwelijk meer in detail uit. Ook deze tekst wekt niet zelden irritatie op, omdat die wordt gelezen vanuit 'onderdanigheid' van de vrouw. Toch staat telkens het voorbeeld van de dienende Christus voorop, voor mannen en vrouwen. Zoals we ons aan Christus onderwerpen, mogen mannen en vrouwen zich aan elkaar onderwerpen (Ef. 5:21).

Man en vrouw hebben hierbij wel ieder met andere zondige neigingen te maken. Het nieuwe leven tussen man en vrouw in Christus, mag gezien worden in het licht van de vloek van de zondeval. Daar (Gen. 3:16-17) wordt de vrouw aangezegd dat voortaan de man zal willen heersen, domineren, en dat zij zelf haar man zal 'begeren, verlangen'. Hieruit spreekt mijns inziens een verlangen naar eenheid met haar man, die niet (altijd) vervuld zal worden, omdat de man de neiging heeft tot heersen. Dat is niet beperkt tot een seksueel verlangen, zoals het vroeger wel is uitgelegd. Het

gaat om de bredere eenheid tussen man en vrouw, die geen vorm krijgt als de man heerst over zijn vrouw. De vloek van de man is dat hij zijn vrouw niet meer ziet als zijn gelijke, die als tegenover geschapen is, maar denkt het beter te weten en te kunnen doen. Zo verbreekt de man de verbinding en de door God bedoelde wederzijdse aanvulling. De vloek van de vrouw is dat zij dat niet weet te doorbreken en daar boos over is. Het geduld met de man is op. Ze zoekt zelf wel een weg om zich te redden, los van haar man.

Zowel Kolossenzen 3: 18-19 als Efeziërs 5: 21-33 wijzen een genadige weg van omkering en herstel. Mannen en vrouwen mogen zich aan elkaar onderwerpen, voor elkaar de minste zijn. Dan speelt niemand meer de baas, en leren zij elkaar lief te hebben. Zo moeten mannen hun vrouw liefhebben en niet bitter zijn (Kol. 3:19) en vrouwen moeten ruimte bieden aan hun man en zich aan hem toevertrouwen. Het kan echt - alleen door de verbondenheid met Christus.

Ook kinderen en vaders worden aangesproken op hun nieuwe leven. Jong en oud krijgt een nieuwe levensstijl. Kinderen moeten accepteren dat hun ouders hen voorgaan in het leven met God. Een leven met de kleren van Kolossenzen 3: 12-17, waaruit blijkt dat de vrede van Christus het hart van de opvoeding vormt, waarbij de woorden van Christus centraal staan.

Het verschil in gezag tussen ouders en kinderen sluit deze liefde niet uit, maar kan juist zuiver bestaan door die liefde. Vaders (en moeders) moeten leren hun kinderen niet te overvragen. Te veel eisen van je kinderen maakt hen moedeloos. Niet heersen over je kinderen, maar genadig zijn als Christus.

Tot slot spreekt Paulus slaven en meesters aan (Kol. 3:22 - 4:1). Dat slaven apart worden aangesproken en als gelijken worden behandeld, is bijzonder. Lang niet iedereen had respect voor slaven in Paulus' tijd. Maar zij hebben evenveel recht op Gods genade als hun meesters. Toch heft de genade ook hier de verschillende rollen niet op. Een slaaf blijft in dienst van zijn meester. Maar Paulus geeft de slaaf wel een nieuw perspectief. Het gevoel een rechteloos mens te zijn, bezit van je

meester, kan een dubbel gevoel geven in het dienen van je meester. Je doet wat van je wordt verwacht, maar van binnen ben je onverschillig of boos.

Paulus laat zien dat zij een nieuwe Meester hebben gekregen voor wie zij werken, Christus zelf. Omdat zij voor Hem alle waarde hebben, mogen zij hun werk van harte doen. Niet om hun meesters maar oppervlakkig te *pleasen*, maar om vanuit innerlijke motivatie goed te doen (zie ook hierbij weer Kol. 3: 12-17). De meesters op hun beurt moeten hun slaven geen onrecht doen, maar geven waar ze recht op hebben. De meesters moeten een christelijke levenshouding hebben in het contact met hun slaven. Ook moeten zij hun slaven eerlijk betalen, zodat zij kunnen sparen en op termijn zich kunnen vrijkopen.

Vragen om te bespreken

- Roept het idee dat mannen en vrouwen verschillende rollen hebben, ook als zij allebei in Christus zijn, weerstand bij je op? Of vind je het juist een mooie gedachte?
- Hebben de getrouwde mannen en vrouwen in de kring aandacht voor elkaars eigenheid? Hoe krijgen verschillende rollen vorm in je huwelijk? Of is dat niet aan de orde?
- Hebben de mannen last van de neiging om te heersen?
- Hebben de vrouwen last van de neiging zich los te zien van hun man?
- Stelling: de kerk is te veel een gezinnetjeskerk, met te weinig aandacht voor singles.
- Herken je als ouder dat je te veel kunt vragen van je kinderen, waardoor ze moedeloos worden? Hoe zorg je voor voldoende stimulators, zonder te overvragen?
- Ben je zelf in je jeugd wel eens moedeloos geworden van je ouders of verzorgers?
- Merken de kinderen/jongeren dat hun ouders van Jezus Christus houden? Waaruit blijkt dat?
- Kan je de aanwijzingen voor slaven en meesters ook toepassen op werknemers en werkgevers vandaag? Wat voor houding kan je leren ten opzichte van je baas? Wat voor houding is belangrijk als werkgever?
- Hoe kan je Kolossenzen 3: 12-17

praktisch toepassen in je werk?

- Spreuk voor directeurs en managers: *Mijn bedrijf is van God. Ik ben slechts de directeur/manager ervan.*

Werkvormen

- Maak een mooie kaart, waarop je schrijft waarom je houdt van je kind/pappa/mamma. Geef die kaart, zodat je je liefde kunt laten zien.
- Ds. Rob Vreugdenhil heeft een serie preken gehouden over trouw, o.a. over 'geloofslim' in de relatie tussen man en vrouw. Zie opkijken.nl/preken-over-het-thema-trouw/. Lees thuis de preek over Efeziërs 5: 28-29 en bespreek dit met een ander echtpaar uit je kring.
- Vertel aan elkaar wat voor werk je doet en hoe je daarin probeert als christen te leven.
- Bedenk voor welke relaties je zou willen bidden. Bijvoorbeeld voor een collega, een goede vriend, een familielid of iemand uit de kerk. Schrijf zijn/haar naam op een briefje, en wat je zou willen bidden voor hem/haar. Daarna worden alle briefjes opgevouwen in het midden van de tafel gelegd. Iedereen pakt nu een willekeurig briefje. In een kringgebed bid je voor de persoon op jouw briefje.

Mei | Aandacht, ook voor wie niet gelooft

Inleiding

Het is in ons hectische leven een uitdaging om langere tijd je aandacht ergens bij te houden, of aandacht op te brengen voor een ander. Eenzaamheid is een groot probleem in onze samenleving, door het gebrek aan aandacht: luisteren, inleven, meeleven.

Dat werkt door in onze aandacht voor God. Het schiet er zomaar bij in. De brief van Paulus aan de Kolossenzen helpt ons het belang van die aandacht te ontdekken. Aandacht voor Christus, omdat in Hem alle schatten van wijsheid en kennis verborgen liggen (Kol. 2:3). Aandacht voor anderen, omdat je zo laat zien een nieuwe mens te hebben aangetrokken (Kol. 3: 1-17).

Om de aandacht voor God te kunnen vasthouden, is gebed noodzakelijk. Als je stopt met bidden, verwatert het contact met God. Als bidden beperkt blijft tot inhoudsloos geprevel, zal de band met God geen voeding krijgen. Bidden is je *lifeline* met God.

Daarnaast betekent het dat je fijnzinnigheid ontwikkelt in het contact met alle mensen. Leven met aandacht voor de

ander, wie het ook is, waar je hem ook tegenkomt. Dat kost meer tijd, omdat je luistert en je inleeft, een gesprek aangaat, een compliment maakt, iemand raad geeft of op een andere manier helpt. Maar zo mag je je Heer navolgen, die aandacht had voor mensen en hen heeft liefgehad met zijn eigen leven.

Lezen

Kolossenzen 4: 2-6

Verdieping

Paulus was zijn brief begonnen met het gebed voor de Kolossenzen. Hij hield niet op met danken, omdat de Kolossenzen groeiden in het geloof en steeds meer vrucht gingen dragen (Kol. 1: 3-11). Maar nu draait hij de rollen om en vraagt aan de Kolossenzen om te blijven bidden. Want bidden zorgt ervoor dat God stevig in beeld blijft. Ze moeten waakzaam zijn en God blijven danken. Dankbaarheid is het beste medicijn tegen oppervlakkigheid en gemakzucht: je beseft elk moment dat je alles ontvangt uit Gods hand (Kol. 4:2).

Daarbij vraagt Paulus ook gebed voor zichzelf en voor Timoteüs, dat God deuren zal openen zodat het evangelie voortgang kan vinden (Kol. 4: 3-4). Wij hebben als mensen vaak te maken met dichte deuren. We hebben geen idee hoe we verder kunnen komen. Totdat er

opeens een nieuwe mogelijkheid komt, een nieuwe kans. Dan zet God een deur open, zodat je weer verder kunt. Daar moet je een antenne voor ontwikkelen, voor de mogelijkheden die God geeft.

Dat geldt ook in de omgang met andere mensen, met name de 'buitenstaanders', zij die niet geloven. Je mag als christen je nieuwe mens laten zien. Maar dat moet wel gebeuren in wijsheid. *Wandel met wijsheid bij hen die buiten zijn, en buit de geschikte tijd uit. Laat uw woord altijd aangenaam zijn, met zout smakelijk gemaakt, opdat u weet hoe u iedereen moet antwoorden* (Kol. 4: 5-6 HSV). In het contact met anderen moet je goed leren aanvoelen wanneer er een mogelijkheid is om het evangelie te delen. Want die deur staat niet vanzelfsprekend open. Evangeliseren tegen iemand die er niet voor openstaat werkt averechts, dan schop je tegen een dichte deur, die steeds meer op slot gaat. Je moet opletten wanneer God een ingang geeft. Als dat gebeurt, moet je dat ook benutten, dat moment uitbuiten. Wees dan ook niet bang om te vertellen over Christus, over jouw geloof.

Hoe jij met anderen in gesprek gaat, moet *altijd aangenaam* zijn. Het mag een plezier zijn om met jou te praten als christen. Ook als het gaat over koetjes en kalfjes. Dat betekent niet dat je maar oppervlakkig meepraat. Je

woorden mogen gezouten zijn. Paulus lijkt hierbij te verwijzen naar de offers in het Oude Testament, die altijd gezouten moesten worden (zie Lev. 2:13). God wilde geen flauwe offers, dat doet geen recht aan zijn smaak. Zo moeten onze woorden als offers zijn gezouten. Als wij spreken, zijn onze woorden en gesprekken offers voor God. Laat die niet zouteloos zijn, maar met aandacht geformuleerd. Zo zal je weten hoe je anderen moet aanspreken en antwoorden - daarvoor geeft God je de wijsheid.

Vragen om te bespreken

- Hoe vaak bid jij op een dag? Hoe vaak bid je met echte aandacht?
- Wie spreek je aan in je gebed? De Vader? Jezus Christus? De Geest? Wat gebeurt er als je Vader, Zoon en Geest aanspreekt in je gebed?
- Geef elkaar tips om aandachtig te kunnen bidden.
- Heb jij het verlangen om anderen over Jezus Christus te vertellen? Lukt dat ook in je dagelijkse leven? Waarom wel/niet?

- Ben jij introvert, of extravert? In hoeverre helpt dat, of belemmert dat, om met anderen open in gesprek te gaan?
- Wat kan je leren van de vuistregel van Paulus, om gevoelig te zijn voor de openingen die God geeft, altijd vriendelijk in gesprek te gaan, en daarbij ook je woorden zorgvuldig af te wegen als offer voor God?
- Wat betekent Kolossenzen 4: 5-6 voor ons als gemeente? Op wat voor manier kunnen wij onze vriendelijkheid vergroten naar 'buitenstaanders'?
- Is onze gemeente toegankelijk genoeg voor mensen die niet geloven? Wat zou beter kunnen?

Werkvormen

- Bidden met kinderen.

Wat heb je nodig:

- een diepe doos
- papiersnippers
- letters (magnetisch / van hout)

Wat je doet:

Plaats de papiersnippers in de doos met de magnetische of houten letters. Laat de kinderen op de tast zonder te kijken een letter uit de doos pakken. Per letter mag dat kind iets noemen waarvoor hij of zij God wil bidden of danken. Hierna mogen andere kinderen iets noemen

dat bij deze letter hoort. Ga hierna door met een ander kind en een andere letter.

- Vertel aan de kinderen de gelijkenis van het verloren schaap uit Lucas 15: 1-10 aan de hand van een schetsbordverhaal. Dit vraagt enige voorbereiding. Zie voor de uitwerking: creatiefkindwerk.nl/images/bijlage/nieuw/Verloren-schaap.pdf
- Schrijf tips op post-its hoe je op een open manier in gesprek kunt zijn met anderen. Wat moet je wel doen, wat moet je niet doen? Plak de post-its op de tafel of muur en bespreek ze met elkaar.
- Bedenk een activiteit waarvoor mensen uit de buurt van de kerk kunnen worden uitgenodigd en waar zij op een laagdrempelige manier kunnen kennismaken met onze gemeente. Heb je een goed idee? Organiseer dit dan als kring!

Juni | Aandacht voor de gemeenschap van heiligen

Inleiding

Als je op vakantie bent en een kerkdienst bezoekt in het buitenland, kan je verrast zijn door de herkenning die je voelt. Hier zijn totaal andere mensen in een andere cultuur, die toch broers en zussen van je zijn in Christus. Zo'n ervaring relateert ook veel discussiepunten in je eigen gemeente.

Wie Christus volgt, wordt opgenomen in zijn lichaam. Dat lichaam is een wereldwijde kerk, met overal ontmoetingsplekken, samen onder één hoofd, Christus (Kol. 1:18). Maar dit lichaam is niet alleen iets dat wereldwijd vorm krijgt. Het blijkt ook uit de onderlinge liefde in de gemeente zelf, of in de kring. Samen vormen we de gemeenschap van heiligen. Dat is de groep mensen waarin we Christus volgen en in Hem leven, en waar we onszelf verplichten onze gaven te gebruiken tot nut en heil van de andere leden, met plezier (HC zondag 21.55).

Aan het einde van dit seizoen sluiten we af met 'de warme groeten!' van Paulus en zijn medewerkers. Dit zijn persoonlijke, warme wensen voor mensen ver weg, die in de Geest dichtbij zijn. Wij mogen dankbaar zijn dat we als leden van één gemeente en van het lichaam van Christus verbonden zijn. Ook als we de vakantieperiode ingaan. We houden aandacht voor elkaar!

Lezen

Kolossenzen 4: 7-18

Verdieping

Aan het einde van de brief komen allerlei groeten. Groeten van medewerkers rond Paulus en de vraag om specifieke mensen te groeten. Dit zijn persoonlijke, warme wensen voor mensen die verbonden zijn in het geloof.

Paulus had een uitgebreide groep medewerkers om zich heen, die allerlei reizen maakten en zo Paulus hielpen in zijn dienst aan Jezus. Tychikus was zo'n reizende medewerker. Hij werd door Paulus naar Efeze gestuurd (Ef. 6: 21-22, zie ook 2 Tim. 4:12), nu naar Kolosse en is mogelijk ook naar Kreta geweest (Tit. 3:12) om daar Titus bij te staan. Samen met Onesimus zal hij de brief aan de Kolossenzen overbrengen. Onesimus wordt een *trouwe en geliefde broeder die een van u is genoemd* (Kol. 4:9). Mochten er gemeenteleden zijn die nog boos zijn op deze afvallige, weggelopen slaaf, dan neemt Paulus hen alle

Theater in Hiërapolis, vlakbij Kolosse

wrok uit handen. Onesimus is nu een broer in Christus. Samen zullen Tychikus en Onesimus meer persoonlijke dingen delen over Paulus, die hij niet in de brief heeft opgeschreven. De brief werd namelijk in meer gemeentes voorgelezen.

Aristarchus kennen we uit Efeze, waar hij tijdens een volksoproer werd meegesleurd door stadsgenoten (Hand. 19: 23-40). Daarna is hij met Paulus meegereisd als vaste medewerker. Paulus noemt hem 'medegevangene', wat niet betekent dat hij op dat moment ook gevangen zit, maar dat hij zo dicht bij Paulus staat dat hij alles meemaakt van Paulus' gevangenschap. Marcus, de neef van Barnabas, was met Paulus en Barnabas mee geweest op zijn eerste rondreis. Tijdens die reis had Marcus besloten eerder terug te gaan naar Jeruzalem (zie Hand. 13:13, waar hij Johannes Marcus wordt genoemd). Daarom wilde

Paulus hem niet meer meenemen bij de tweede rondreis (Hand. 15: 36-39), waar Barnabas het niet mee eens was. Door ruzie gingen ze toen gescheiden wegen. Hier blijkt dat de ruzie is bijgelegd en dat Marcus weer in de buurt van Paulus werkt. Marcus zal op termijn ook naar Kolosse vertrekken.

Aristarchus, Marcus en Jezus Justus (de rechtvaardige) zijn Joden, net als Paulus. Je kunt de teleurstelling lezen als Paulus schrijft: *zij zijn de enige Joden die met mij meewerken voor Gods koninkrijk* (Kol. 4:11). Het doet Paulus verdriet dat zijn eigen volk zo weinig van Jezus Messias wil weten. Gelukkig heeft hij deze drie volksgenoten in zijn buurt, die met Hem dezelfde Heer dienen.

Epafras was al eerder ter sprake gekomen in de brief (Kol. 1: 7-8). Hij heeft Paulus verteld over de gemeente in Ko-

losse. Op dit moment is hij bij Paulus en zal hij ook niet op korte termijn teruggaan naar Kolosse. Maar hij blijft strijden voor de gemeente, door intensief voor hen te blijven bidden (Kol. 4: 12-13). Hij is verbonden met de gemeente van Kolosse, maar ook met de gemeentes in de buurt, Laodicea en Hierapolis. Lucas is de bekende dokter, die een evangelie en het boek Handelingen heeft geschreven. In Handelingen spreekt hij regelmatig in de 'wij-vorm', waaruit blijkt dat hij veel met Paulus is meegerisd. Tot slot wordt Demas genoemd.

Dan komt het verzoek om specifieke gelovigen te groeten. De broeders en zusters in Laodicea, die deze brief ook te lezen krijgen worden gegroet, met name Nymfa die haar huis beschikbaar stelt voor de samenkomsten van de gelovigen. De gemeenten in Kolosse en Laodicea moeten de brieven van Paulus (waarvan die aan Laodicea voor ons verloren is gegaan) in elkaars gemeente laten voorlezen.

Archippus is een man die in Kolosse zijn huis beschikbaar stelde voor gelovigen (Filem. :2). Blijkbaar had hij een taak op zich genomen, waar de klad in was gekomen. Die moet hij wel vervullen.

Paulus eindigt met een zelfgeschreven groet onder de gedichteerde brief. Genade zij met u!

Vragen om te bespreken

- Wanneer heb jij voor het laatst ervaren dat er een 'gemeenschap van heiligen' om je heen stond?
- Hoe kan je in de komende vakantieperiode aandacht hebben voor gemeenteleden die thuisblijven, die aan huis gebonden zijn of die met moeite te maken hebben?
- Hoe kan je aandacht hebben voor christenen wereldwijd?
- Evalueer aan het einde van dit seizoen hoe je de kringontmoetingen hebt ervaren. We begonnen het seizoen met de vraag hoe je een goede balans kunt vinden tussen aandacht voor Christus en aandacht voor elkaar. In hoeverre heb je als kring daar een goede balans in gevonden?
- Noem drie dingen die je volgend jaar zou willen voortzetten als kring. Noem drie dingen die beter kunnen of die je anders zou willen invullen.

Werkvormen

- Op 29 mei 2019 ondertekenden zo'n veertig kerk- en geloofsgemeenschappen een verklaring van verbondenheid. Ook de GKv. Lees en bespreek met elkaar de verklaring: <https://www.nationalesynode.nl/verklaring/?fbclid=IwAR2CdMx-ZYl8Dr-6zw5ggyPvjDzt4iWpfWay->

van je weet dat ze het moeilijk hebben of eenzaam zijn. Geef zo vorm aan de gemeenschap van heiligen.

- Met kinderen: het lichaam van Christus met wattenstaafjes

Benodigheden:

- wattenstaafjes; karton, papier; verf

Snijd het karton of papier in een kruisvorm en teken daarmee een kruisvorm op het papier. Vraag aan de kinderen om hun wattenstaafje in de verf te doppen en om met stipjes het kruis in te kleuren. Je zal meerdere wattenstaafjes nodig hebben, zodat de kleuren niet mengen. De kinderen mogen gebruik maken van verschillende kleuren en patronen.

[ORedTROSOMxJup5yXSMA2oIs](#)

Wat vind je mooi aan deze verklaring? Waar ben je kritisch over?

- Bekijk het filmpje van de nationale synode over eenheid: opkijken.nl/Nieuws/laten-we-opdat-we-reld-gelooft/. Bij wie van de sprekers voel jij je het meeste thuis?
- Wat vind jij van de toenadering die er is in Leusden tussen de Protestantse Gemeente Leusden, de Room-Katholieke Lucasparochie, de Evangelische Gemeente Leusden en onze eigen gemeente? Op wat voor manier kan je samen vormgeven aan de gemeenschap van heiligen?
- Schrijf als kring een paar kaarten aan broers en zussen in Christus waar-

Denk na over:

- Hoeveel delen van het menselijk lichaam kennen we? Waar gebruiken we ze voor? Zijn ze verschillend van elkaar? Hoe kan je dat dan zien? Zijn er dingen die we niet nodig hebben?
- Welke delen van je lichaam kan je niet zien? Wat hebben die voor functie?
- Wat voor verschillende dingen doen christenen om te laten zien dat ze bij Jezus en bij de christelijke familie horen? Hoe doen ze dat in de kerk? En thuis? En op je werk of op school?
- Wat kan je doen om te laten zien dat je bij de gemeente hoort? Wat voor gaven denk je dat God jou heeft gegeven?

De Hoeksteen
CKV Leerdam

Koningin Emmalaan 41 | 4141 EA Leerdam | www.gkv.org